

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

ŘÍZENÍ A SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍČYCH ORGANIZACÍCH

Jméno autora/ky práce	Bc. Petr Boček
Název práce	Vliv sociálních faktorů na nutriční stav dialyzovaných pacientů
Autor posudku- jméno	PhDr. Hana Janečková, Ph. D.
Vedoucí práce /oponent	Mgr. Pavla Povolná, Ph. D.
Rok obhajoby	2023
Specializace	

1. Hodnocení volby tématu práce (relevance k oboru, originalita)	a) výborně
	b) velmi dobře
	c) dobře
	d) nevyhovující
Odůvodnění:	Práce otevírá prostor pro sledování vlivu nemedicínských faktorů, zejména výživy a sociálních determinant na zdravotní stav pacientů s chronickým selháním ledvin. Důvod, proč byli pro zkoumání vlivu sociálních faktorů na život pacientů s chronickým onemocněním zvoleni právě dialyzovaní pacienti není v práci zjevně prezentován. Nacházíme ho až na s. 44 při zdůvodňování volby kvalitativní metodologie. Pro autora – nutričního terapeuta – se jeví nutriční a sociální faktory jako stěžejní pro celkový zdravotní stav těchto pacientů.
2. Hodnocení formulace hlavního cíle práce	a) výborně
	b) velmi dobře
	c) dobře
	d) nevyhovující
Odůvodnění:	Cíl je jasně formulován v úvodní kapitole. Hlavní cíl je zjistit vliv sociálních faktorů na výživu dialyzovaných pacientů a na jejich léčbu. Dílčím cílem je zjištění možností ovlivnit zdravotní stav prostřednictvím změny sociálních faktorů – tedy intervencemi sociálních pracovníků a nutričních terapeutů. Byla stanovena také hlavní výzkumná otázka a popsáno, jaké sociální faktory pravděpodobně ovlivňují nutriční péči u dialyzovaných pacientů.
3. Hodnocení provázanosti kapitol a struktury práce	a) výborně
	b) velmi dobře
	c) dobře
	d) nevyhovující
Odůvodnění:	Čtení textu této práce působí vyváženě, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, zasvěcují čtenáře do problematiky nutričního poradenství, sociálních determinant zdraví, sociální práce ve zdravotnictví a informují o fungování a formách dialýzy včetně nutričních požadavků. Empirická část magisterské práce seznamuje s cíli výzkumu, výzkumnými otázkami a průběhem celého kvalitativního výzkumu. V závěru přináší i užitečná praktická doporučení, která se týkají zejména zlepšení multidisciplinární spolupráce a posílení role nelékařských zdravotnických pracovníků.
4. Hodnocení práce se zdroji, včetně zahraničních(?), míra vyjasnění pojmů, teoretické zpracování	a) výborně
	b) velmi dobře
	c) dobře
	d) nevyhovující
Odůvodnění:	Zdroje jsou citovány zcela adekvátně, odkazy jsou k dohledání v textu i v seznamu literatury. Pro snadnější orientaci by bylo vhodnější zařadit všechny použité zdroje do jednoho abecedně řazeného seznamu, tj. včetně zdrojů dostupných online, zdrojů bez autorů, zákonů a vyhlášek. Odkazy na zdroje při citování ze stránek institucí by bylo vhodné sjednotit v textu a v seznamu literatury (např. MZČR, 2023; WHO 2023; ESPEN, n.d.)

	<p>Autor velmi hezky informuje o problematice nutriční terapie, poté popisuje souvislosti mezi sociálními determinantami zdraví a dopady negativních sociálních faktorů (např. stresu, životního stylu během těhotenství či raného dětství, závislosti nebo výživy a pohybu) na zdraví člověka. Je třeba ocenit i autorovo grafické zpracování na s. 29.</p> <p>Kapitola 2.2 se věnuje sociální práci ve zdravotnictví. Zde autor vyzdvihuje typické charakteristiky lékařského povolání podle Kuzníkové, nicméně ty tato autorka ve své publikaci přebírá od sociologa Talcotta Parsonse. Dále jsou definovány různé pohledy na náplň práce zdravotně sociálního pracovníka a na jeho roli v multidisciplinárním týmu. Popis, jak lze získat odbornou způsobilost k výkonu práce zdravotně sociálního pracovníka podle zákona 96/2004 Sb, § 10 však není přesný.</p> <p>V poslední teoretické kapitole se autor zabývá vysvětlením funkce dialýzy a prezentuje základní nutriční doporučení pro dialyzované pacienty.</p>				
5. Hodnocení metodologického uchopení a jeho zdůvodnění, etické aspekty výzkumu	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Metodologie kvalitativního výzkumu je dobře vysvětlena a zdůvodněna. Její součástí je více druhů polostrukturovaných rozhovorů zahrnujících nejen pacienty, ale i lékaře a sociálního pracovníka. Témata rozhovorů vycházejí především z osobní zkušenosti autora, nutričního terapeuta na dialyzačním oddělení. Autor podrobně popisuje celý proces vedení rozhovorů s pacienty, jejich prepis a otevřené kódování. Etická stránka výzkumu je pečlivě ošetřena. Větší pozornost by mohla být věnována limitům použité metodologie, především subjektivnímu vlivu autora výzkumu spojeného s předporozuměním, které mohou ovlivnit jak proces sběru dat (např. výběr informantů), tak i interpretaci výsledků (např. jejich rozdělení podle kritérií sociálního stavu).</p>				
6. Hodnocení zpracování a interpretace výsledků výzkumu	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Cíl práce byl posunut ke sledování sociální situace pacientů, která může být ovlivněna informovaností, náklady na potraviny, fungováním multidisciplinárního týmu nebo rolí sociálních pracovníků. Otevřené kódování přineslo ještě jiné kategorie, kterými se autor dále zabývá. Kvalitativní metodologie tyto posuny umožňuje. Je třeba ocenit, že si všímá jejich propojenosti s teoretickou částí práce.</p>				
7. Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Autor naplnil cíle své práce a ukázal na složitou zdravotně sociální situaci pacientů s dialýzou. Ukázal i náročnost sociální práce s touto cílovou skupinou zdravotně sociálního pomezí a důležitost multidisciplinární spolupráce (psychologické podpory, socioekonomické i specifické nutriční podpory). Nicméně autorova zkušenost z jeho praxe – časté naléhání pacientů na potřebu finanční pomoci kvůli dodržování specifické diety – tímto výzkumem, zdá se, byla prozkoumána jen okrajově. To autor ve své diskusi nahlíží (s. 76 - 78)</p>				
8. Hodnocení formální stránky práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Magisterská práce odpovídá standardu odborných vědeckých prací. Je psána kultivovaným odborným jazykem. Občas se vyskytnou překlepy či gramatické chyby. Na s 25 by bylo vhodnější hovořit o ...pěti obrech <i>tehdejší</i> doby... a v dalším odstavci by měla být čárka v souvětí: ...v nichž lidé vyrůstají, žijí a pracují, a také....</p>				

	<p>Na s. 27 dole ve větě „Negativní dopady...“ chybí nejspíše slovo „vede“. Na s. 38 v druhém řádku ...jak... S. 29 - „Pro holistický přístup v péči o pacienta...“; S. 31 – chybná formulace věty podle Gilese; v posledním odstavci v závorce – jakožto základním předpokladu...o rolích. S. 53 ...faktorů determinujících nutriční stav... Anglické názvy publikací, výzkumů a analýz uvedené v textu (jako na s. 26 a 27) by mohly být přeloženy do češtiny. Slovo „determinanta“ je ženského rodu – tedy „přínos sociálních determinant“ (s. 25); ... jakožto psychosociální determinantu zdraví (s. 27); Další sociální determinantou je rané dětství, kam lze zahrnout...(s. 28) a ... může být zmíněna i poslední determinanta, jíž je doprava...; ... více determinant.. (s 29) a dále na s. 30 nebo v závěrečné diskusi.</p> <p>Na s. 77 je v odstavci o sociálním pracovníkovi je v druhé části věta, která není moc srozumitelná. Zdá se, že závěr práce byl psán v časovém stresu, což se projevuje čtenějšími stylistickými chybami a překlapy.</p>
9. Hodnocení přínosu práce pro praxi	<p>a) výborně</p> <p>b) velmi dobře</p> <p>c) dobře</p> <p>d) nevyhovující</p>
Odůvodnění:	Práce přináší komplexní sociálně medicínský pohled na péči o nemocné a ukazuje význam dvou zásadních nelékařských oborů, nutriční terapie a zdravotně sociální práce v multidisciplinárním týmu. Efekt tohoto přístupu dokládá svým výzkumem zaměřeným na dialyzované pacienty ale i zcela praktickými doporučeními v závěru své práce.
10. Otázky k obhajobě	<p>1. Proč (díky jakému impulsu) si student zvolil pro studium vlivu sociálních faktorů na život s chronickým onemocněním právě dialyzované pacienty?</p> <p>2. Jaké přednosti a jaké limity z metodologického hlediska vnímá student ve svém výzkumu, který probíhal na jeho vlastním pracovišti? Vnímá ve své práci nějaké přesahy k jiným metodám zkoumání, než jsou polostrukturované rozhovory?</p>
11. Celkové zhodnocení práce	<p>a) výborně</p> <p>b) velmi dobře</p> <p>c) dobře</p> <p>d) nevyhovující</p>
Odůvodnění:	Student prokazuje schopnost zpracovat téma na vysoké odborné úrovni, propojovat teorii s empirickým výzkumem. Svým výzkumem potvrdil hluboký dopad dialýzy na celý pacientův život a vysokou potřebu multidisciplinární spolupráce při řešení jeho složité životní situace. Z předložených výsledků se zdá, že název práce je příliš úzký v porovnání se závěry, ke kterým student dospěl a které se týkají komplexního vlivu sociálních determinant na zdravotní stav dialyzovaných pacientů. Nelze pominout hluboký zájem studenta o zkoumanou problematiku, jeho schopnost provést detailní rozbor různých aspektů péče o dialyzované pacienty a kriticky přistupovat k současné realitě. Cenná je i jeho schopnost reflexe i sebereflexe během celého výzkumného procesu.

Diplomovou práci Petra Bočka doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborný**

Dne 2.6.2023

Hana Janečková
podpis autora posouzení